

NOTAT

Oppdrag **1350008792 Omr. Plan Svemorka**
Kunde
Notat nr.
Til **Stranda Kommune**

Fra **Mette Wanvik, Rambøll**
Kopi

Dato 2017-04-27

TEMANOTAT FORURENSNING

Fra planprogrammet

Støv: Eksisterende uttak i planområdet medfører noe støv. Utvidelse av tiltaket vil ikke gi mer støv enn dagens uttak. I reguleringsbestemmelsene vil det bli satt krav til støvdempende tiltak og er ikke omtalt nærmere her.

Avrenning:

Engsetelva ligger vest for planområdet. Et større inngrepsområde vil føre til større risiko for avrenning. Elveløpet har kurvatur som medfører erosjonsbelastning. Det er registrert dårlig erosjonssikring for deler av elveløpet tidligere. Når det gjelder utredningsbehov, vil temaet bli behandla og behovet for avbøtende tiltak vurdert gjennom konsekvensutredningen. Eventuell avrenning fra grustak skal behandles i samsvar med forurensningsforskriftens kap 30. Tiltaket sine konsekvenser for overvannssituasjonen med tanke på erosjon, flom, sikkerhet og estetiske kvaliteter skal vurderes. Behovet for flomsikring/ plastring bør vurderes.

Datagrunnlag og metode

Som datagrunnlag er benyttet sentrale databaser; Vannportalen (vannnett.no), Grunnvannsdaten (geo.ngu.no/kart/granada/), Arealressurser (kilden.nibio.no), Utslipp fra landbasert industri (norskeutslipp.no) og interne plandokumenter. Det er ikke gjennomført befarings som bakgrunn for konsekvensutredning av forurensning. Temanotatet overlapper med temaet naturmiljø da forurensningsproblematikk også har potensiale for å påvirke det biologiske mangfoldet.

Prinsipper i Vegvesenets håndbok V712 er benyttet som metodisk basis for konsekvensutredningen, men i en forenklet versjon.

Rambøll
Mellomila 79
Postboks 9420 Sluppen
7493 TRONDHEIM

T +47 73 84 10 00
www.ramboll.no

Vår ref. 1350008792 Omr. Plan Svemorka

Overordnede planer og mål

Forvaltningsplan for vannregion Møre og Romsdal av 01.07.2016 er utarbeidet etter Forskrift om rammer for vannforvaltningen og plan- og bygningsloven. Målet med vannforvaltningen er minst «god økologisk tilstand» og «god kjemisk tilstand» i alt vann.

Situasjon (0-alternativet)

I databasen for utslipp fra landbasert industri er det registrert en bedrift på Svemorka Industriområde som har utslippstillatelse etter forurensningsloven; Norsk Sjømat AS. Orkla Food Norge AS avd Stranda Svemorka har utslipp av prosessvann til kommunalt nett. I en registrering fra 2015 var det 8 bedrifter på næringsområdet, med bl.a matindustri, stålindustri, vaskeri og diesellevering. Det er ukjent i hvilken grad disse bedriftene har utslipp til resipient.

Det er pågående løpserosjon i Engsetelva gjennom planområdet, slik at det vil være noe naturlig sedimenttransport i elva. Det er utført erosjonssikring i elva nordvest for dagens industribebyggelse.

Det er etablert massetak for uttak av grus både på nordsida (ca 17 000 m²) og sørsida (ca 23 000 m²) av Engsetelva. Det mangler kantsone mellom nordre massetak og Engsetelva. Avstanden mellom elv og søndre massetak er ca 20 m. Det går ingen bekker gjennom områdene for massetak, men det går en sidebekk til Engsetelva rett nord for nordre massetak.

I og rett ved planområdet er det etablert flere aktiviteter som kan påvirke vannkvaliteten i Engsetelva. Det gjelder eksisterende skytebane, motoranlegg/ gokartbane, ridebane og kraftverk. På vestsida av Engsetelva ved ny bru er det lagret noe asfalt og betong. Et areal sørvest for elva benyttes som lagringsplass for en maskinentreprenør.

Tiltaket (Alternativ 1)

Utvinning av drivverdige grusforekomster nord og sør for Engsetelva vil videreføres. Det kan også bli aktuelt med innfylling av masser for å heve terrenget etter grusuttak. I områdereguleringen er det lagt inn avstand mellom grustak og elv på 20m. Dette er viktig for å unngå direkte avrenning av finstoff til elva. Sedimenttransport i elva kan være negativt for vannkvaliteten. Støv fra grusutvinning som påvirker nærliggende bebyggelse vil være omtrent som tidligere, og reduseres når grustaket endres til næringsareal.

Etablering av tunnelinnslag, omlegging av RV 60 og utvidelse av industriområdet vil medføre mer trafikk gjennom området enn ved dagens situasjon, med bru og biltrafikk over Engsetelva på to steder. Avrenning fra veg og tunnel vil kunne påvirke vannkvaliteten negativt både i anleggs- og driftsfasen. Det gjelder fare for tilslamming, men også tilførsel av forurensende stoffer som tungmetaller, olje og polysykliske aromatiske hydrokarboner (PAH). Dette er nærmere omtalt under tema naturmiljø.

Ved utvidelse av industriområdet legges det til rette for utvidelse av dagens virksomhet og etablering av ny virksomhet. Det må settes krav til virksomheten ved at det må utarbeides planer i medhold av forurensingsregelverket som sikrer ytre miljø og forhindrer avrenning over grenseverdier.

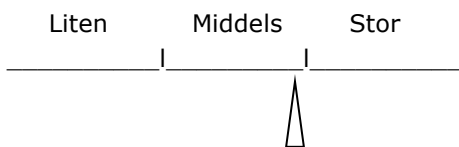
Verdi

Med verdi menes en vurdering av hvor verdifullt et område eller miljø er. Naturverdiene som kan berøres av tiltaket er vurdert til middels til stor.

I følge registrering i vann-nett.no har Strandaelva bekkefelt (098-68-R), der Engsetelva inngår, ingen risiko for at miljømålet ikke nås innen 2021. Strandaelva (098-67-R) står oppført med risiko for ikke å nå miljømålet innen 2021 på grunn av forbygninger. Elva er oppført med liten grad av påvirkning fra diffuse kilder. Vannkvaliteten karakteriseres som svært kalkfattig og klar. Økt tilførsel av partikler og miljøgifter vil kunne påvirke sammensetning av bunndyrfauna og fisken i elva.

I følge grunnvannsdatabasen Granada tas det ikke ut grunnvann i Svemorka. I følge vann-nett.no er det ingen risiko for at grunnvannsforekomsten «Stranda 098-944-G» ikke når miljømålet innen 2021.

Oppsummert på en skala:

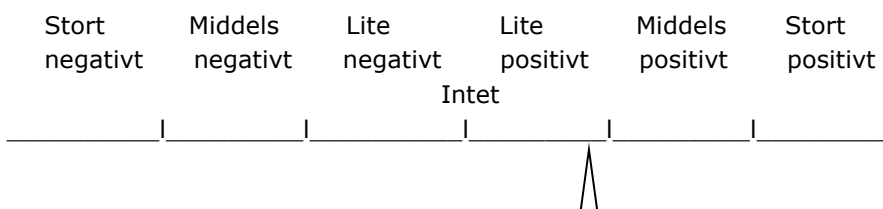
Omfang

Omfanget dreier seg om hvor sterkt eller hvor mye tiltaket berører verdiene. Dette vil avhenge noe av hvilke bedrifter som etableres på næringsarealet. Det må stilles krav gjennom gjeldende forurensningsregelverk til at etablert virksomhet i området ikke gir utslipp til resipient.

I anleggsperioden for veganlegget er faren for utslipp av sedimenter til bekken større enn i driftsperioden. I driftsperioden vil tunnelvaskevannet sannsynligvis være den største forurensningskilden (miljøgifter og PAH, i tillegg til vaskemidler). Dette er diskutert nærmere i naturmiljønotatet, der det konkluderes med at vaskevannet må renses før utslipp til resipienten.

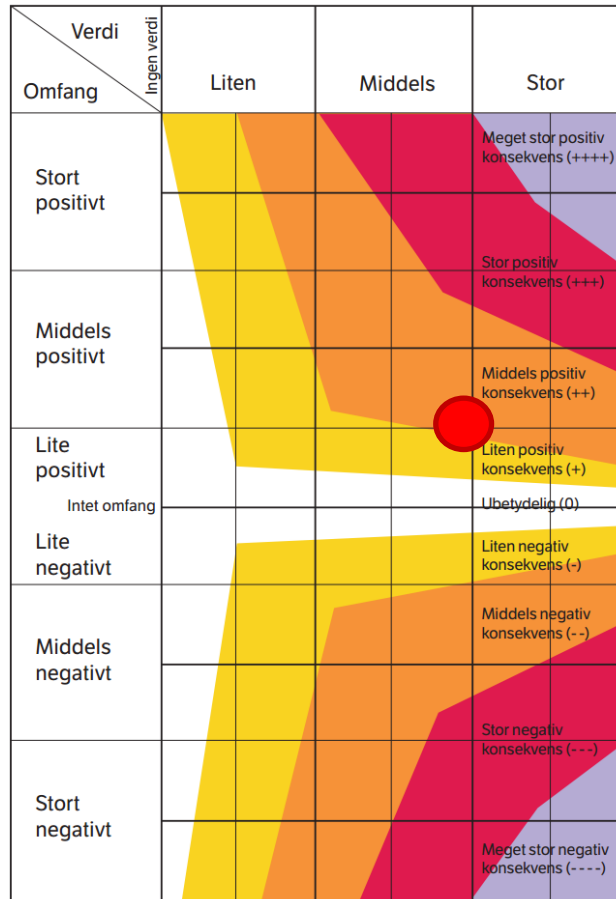
I forslag til områdeplan er det lagt inn en kantsone på 20m mellom grusuttak og elv. Det forutsettes at sonen etableres, ellers må det settes inn andre avbøtende tiltak for å hindre partikkelavrenning til resipienten. Naturlig løpserosjon i Engsetelva vil pågå som i dag, men er noe redusert som følge av elveforbygning vest for industriområdet. Avrenning av finstoff forventes å reduseres når grustak omdisponeres til næringsareal som planlagt. På bakgrunn av dette vurderes omfang til lite positivt for vannmiljøet.

Oppsummert på en skala:

Konsekvens

Verdi og omfang er sammenstilt i konsekvensvifta, se figur 1.

Figur 1: Tiltakets konsekvens vist i konsekvensvifta (fra Håndbok V712 Konsekvensanalyser – Statens vegvesen)